

Nieuw en handig: de MINAS-Verkenner

Hanneke Vreugdenhil

Sinds maart 1998 biedt het PR een uniek hulpmiddel voor het mineralenaangiftesysteem: de MINAS-Verkenner. Het is een toevoeging aan het BedrijfsBegrotingsProgramma Rundveehouderij (BBPR). De MINAS-Verkenner berekent op een eenvoudige manier de overschotten en heffingen voor verschillende bedrijfsaanpassingen. De gebruiker kan kiezen uit vijf standaardaanpassingen. De resultaten komen vervolgens in een overzichtelijk uitvoerrapport.

BBPR als basis

In Praktijkonderzoek van februari 1998 stond het artikel "BBPR onder Windows hulpmiddel bij MINAS". Daarin werd beschreven hoe u met BBPR moet werken. De MINAS-Verkenner is de nieuwste uitbreiding van BBPR. Hiermee is het berekenen van alternatieven vergemakkelijkt en het vergelijken van alternatieven een stuk eenvoudiger, overzichtelijker en vooral sneller.

Vijf standaardaanpassingen

De MINAS-Verkenner biedt vijf standaardaanpassingen. Deze zijn ontleend aan een studie en staan weergegeven in Rapport 168 van het PR, "Leven en overleven met MINAS". De grootste gemene deler van de vijf aanpassingen is dat ze meestal het stikstof- en/of fosfaatoverschot verlagen. In hoeverre dit ook daadwerkelijk gebeurt, is uiteraard afhankelijk van de bedrijfssituatie. De vijf aanpassingen zijn via een knoppenbalk beschikbaar (zie figuur 1).

Hogere melkproductie per koe

Het verhogen van de melkproductie per koe heeft een gunstige invloed op de terugdringing van het mineralenoverschot en op het inkomen. Bij een stabiel of constant melkquotum zijn minder melkkoeien en minder jongvee nodig. Andersom geldt dat het quotum moet toenemen wanneer het aantal melkkoeien gelijk blijft.

Minder jongvee

Zo weinig mogelijk melkkoeien vervangen en alleen jongvee aanhouden dat nodig is voor vervanging, heeft een gunstige invloed op de terugdringing van het mineralenoverschot.

Verlaging stikstofgift

Een verlaging van de stikstofgift op grasland zal het stikstofoverschot doen afnemen. Als hierdoor een ruwvoertekort ontstaat, dan staan er echter weer extra kosten voor ruwvoeraankopen tegenover.

Verhouding grasland en land voor voedergewassen

Vervanging van grasland door land voor snijmaïs en andere voedergewassen betekent een verlaging van de mineralaanvoer. De kosten voor loonwerk kunnen daarentegen nogal stijgen.

Fosforarm krachtvoer

Door de aankoop van krachtvoer met een lager fosforgehalte wordt minder fosfor op het bedrijf aangevoerd en kan het fosfaatoverschot dalen. Fosforarm krachtvoer is vaak wel iets duurder dan gewoon krachtvoer.

Voorbeeld van een standaardaanpassing

Als u van de genoemde standaardaanpassingen bijvoorbeeld 'Hogere melkproductie per koe' kiest, worden enkele waarden gevraagd (zie figuur 2). De antwoorden van de basisset en van het alternatief staan naast elkaar. In dit voorbeeld stijgt de melkproductie met 500 kg per koe en wordt niet gekozen voor quotumuitbreiding maar voor minder melkvee.

Combinatie van standaardaanpassingen

Wanneer u iets wilt berekenen, hoeft u alleen nog maar de knoppen in te drukken van de gewenste aanpassingen. Meerdere knoppen tegelijk indrukken kan ook. Het berekende alternatief bestaat dan uit een combinatie van meerdere standaardaanpassingen. De resultaten van de berekeningen staan in een uitvoerrapport. Hieronder een voorbeeld, waarin twee van de vijf standaardaanpassingen worden meegenomen.

De basissituatie (PLAN) bestaat uit een intensief melkveebedrijf op zandgrond met een quotum

Figuur 1 Knoppen van de te kiezen standaardaanpassingen

Figuur 2 Invoerscherm van de aanpassing 'Hogere melkproductie per koe'

	PLAN	Alternatief	
werk - melkproductie (kg/koe/jaar) ?	7500	8000	
Minder melkvee of hoger quotum ?		melkvee	
Aantal melkkoeien ?	60	56.25	info
Hoe groot is het eigen melkquotum (kg) ?	450000	450000	info

van 450 ton melk, 60 melkkoeien en een veebezetting van 3,9 GVE/ha. Dit bedrijf is aangifteplichtig. In het eerste alternatief verhogen we de melkproductie per koe van 7500 naar 8000 kg (zie tabel). Alleen het knopje 'Mlk' wordt hierbij

ingedrukt. In het tweede alternatief verlagen we de stikstofgift van 400 naar 350 kg/ha grasland. Het derde alternatief is de combinatie van beide. Daarbij worden dus de knoppen 'Mlk' en 'N' beide ingedrukt.

Figuur 3 Deel van het uitvoerrapport van de MINAS-Verkenner

Rapportage				
MINAS-verkenner				
BBPR 5.10 BBPR minas - 12 februari 1998				
Naam invoerset	PLAN	PLAN1	PLAN2	PLAN3
Datum berekening	17-03-98	17-03-98	17-03-98	17-03-98
Resultaten				
Jaartal voor mestwijziging	1998	1998	1998	1998
Toegestaan overschot N (kg/ha)	287.5	287.5	287.5	287.5
Toegestaan overschot P205 (kg/ha)	40.0	40.0	40.0	40.0
Overschot N (kg/ha)	337.0	335.2	304.4	303.1
Overschot P205 (kg/ha)	50.1	46.7	52.9	49.7
Hefing N (gid)	1486	1431	506	468
Hefing P205 (gid)	522	333	1086	484
Hefing totaal (gid)	2009	1764	1591	952
Afzet melkveemest (ton)				
Kosten mestafvoer (gid)				
Saldo na aftrek loonwerk (gid/ha)	10107	10337	10091	10316
Saldo na aftrek loonw., mestafv. en MINAS-heffing (gid/ha)	10006	10249	10011	10268
Melkproductie per koe				
Melkproductie (kg)	7500	8000	7500	8000
Melkkras koeien (stuks)	60.00	56.25	60.00	56.25
Quotum (kg)	450000	450000	450000	450000
Minder jongvee				
Vervangingspercentage (%)	30.00	30.00	30.00	30.00
Percentage melkkras pinken (%)	38.73	38.72	38.73	38.72
Percentage melkkras kalveren (%)	40.77	40.76	40.77	40.76
Aantal melkkras pinken (stuks)	23.24	21.78	23.24	21.78
Aantal melkkras kalveren (stuks)	24.46	22.93	24.46	22.93
Aantal kruisling (50%) pinken (stuks)				
Aantal kruisling (50%) vaarskalveren (stuks)				
Stikstof jaargrassland				
Grassland weiden en zomerstalvoeren n-gift (kg/ha)	400.3	400.3	350.4	350.3

Tabel 1 Overzicht van variabele uitgangspunten en belangrijkste resultaten

		PLAN	PLAN1	PLAN2	PLAN3
Melkproductie	(kg/koe)	7500	8000	7500	8000
Stikstofgift	(kg/ha)	400	400	350	350
Heffing totaal	(gld)	2009	1764	1591	952
Saldo na aftrek loonw., mestafv., MINAS-heffing	(gld)	10006	10249	10011	10268

Rapportage

Om een beeld te geven van het rapport van de MINAS-Verkenner is in figuur 3 een deel van de rapportage afgedrukt. Bij het eerste alternatief ziet u dat zowel het stikstof- als het fosfaatoverschot daalt. Daardoor daalt ook de heffing van f 2.010,- naar f 1.760,-. Vergeleken met de basissituatie stijgt het saldo na aftrek van loonwerk, mestafvoer en heffingen met bijna f 250,-.

Het tweede alternatief heeft minder grote effecten. Ten opzichte van de basissituatie daalt het saldo zelfs licht. De combinatie van de twee alternatieven, PLAN3, laat zien dat de heffing

meer dan gehalveerd kan worden, wanneer er meer melk per koe wordt gegeven en bij de stikstofgiftverlaging.

En (n)u...?

De MINAS-Verkenner geeft eenvoudig en snel een overzicht van de effecten voor MINAS en inkomen van mogelijke bedrijfsaanpassingen. U bepaalt zelf welke aanpassingen u wilt doorrekenen en hoe groot de aanpassingen moeten zijn. Wanneer u meer wilt weten over het gebruik van de MINAS-Verkenner, kunt u bellen naar Jan Kanis (0320-293518) of Ton van Scheppingen (0320-293504).

